

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad	:	Bergen
Raadsvergadering	:	8 maart 2018
Zaaknummer	:	BB18.00008
Voorstelnummer	:	RAAD180000
Commissie	:	Algemene raadscommissie
Commissie	:	15 februari 2018
Soort agendering	:	Ter bespreking
Agendapunt	:	
Team	:	Beleid
Opsteller(s)	:	Kim de Ruijter
Telefoonnummer	:	088 909 7190
Bijlagen:	:	3

Onderwerp: – Vaststellen van het beleidsplan schuldhulpverlening 2018-2021.

Voorgesteld besluit

Uw raad besluit:

Het beleidsplan schuldhulpverlening 2018-2021 vast te stellen.

Kennis te nemen van de acties behorende bij het beleidsplan schuldhulpverlening.

Geheimhouding

- Nee
 Ja

RAADSVOORSTEL

1. INLEIDING

Gemeenten zijn met de invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: Wgs) sinds 1 juli 2012 verantwoordelijk voor het voeren van regie op de schuldhulpverlening. Op grond van artikel 2 van de Wgs stelt de gemeenteraad een plan op dat richting geeft aan de wijze waarop de gemeente integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van de gemeente aanbiedt. Het plan geldt maximaal voor vier jaren en kan tussentijds worden aangepast. Het plan bevat het door de gemeente te voeren beleid betreffende integrale schuldhulpverlening en het voorkomen dat personen schulden aangaan die ze niet kunnen betalen. Het college voert dit plan uit.

Het huidige beleidsplan integrale schuldhulpverlening gemeente Bergen 2012-2016, dat uw raad op 7 februari 2013 heeft vastgesteld, is per 1 juli 2016 verlopen. In de opmaat naar een beleidsplan schuldhulpverlening en preventie in BUCH verband heeft u in uw vergadering van 2 februari 2017 besloten het huidige plan te verlengen tot uiterlijk 31 december 2017.

Van de raad wordt verwacht dat hij:

- Het beleidsplan schuldhulpverlening 2018-2021 vaststelt.

2. KEUZERUIMTE

2.1 Landelijke wetgeving

- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

In artikel 2, vierde lid, van de Wgs is bepaald dat in het plan in elk geval wordt aangegeven:

- a) welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
- b) welke maatregelen de gemeenteraad en het college nemen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de integrale schuldhulpverlening wordt uitgevoerd;
- c) het maximaal aantal weken dat de gemeente nastreeft met betrekking tot het vaststellen van de eerste hulpvraag, en
- d) hoe schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen wordt vormgegeven.

Het beleidsplan zal invulling moeten geven aan bovenstaande aspecten om te voldoen aan de geldende wetgeving.

2.2 Beleidskaders

- Coalitieakkoord/collegeprogramma
- Dit voorstel heeft betrekking op de doelstellingen uit het onderdeel Zorg en Welzijn van het coalitieakkoord van Bergen.
- Dit voorstel heeft betrekking op de doelstelling 'zo lang mogelijk binnen de eigen gemeenschap zorg krijgen' van het collegeprogramma van Uitgeest.
- Dit voorstel heeft betrekking op de doelstellingen uit Domein 3 van het Lenteakkoord van Castricum: een sociale en aantrekkelijke gemeente.
- Dit voorstel heeft betrekking op de doelstellingen uit het onderdeel Zorg en Welzijn van het collegeprogramma van Heiloo.

- Lokaal beleid

Dit voorstel heeft betrekking op eerdere college- en / of raadsbesluiten, nota's, te weten:

- Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018
- Verordening sociaal domein
- Beleidsregels sociaal domein
- Beleidsregels schuldhulpverlening

3. TOELICHTING OP HET ADVIES

De gemeente is verantwoordelijk voor het bieden van informatie en ondersteuning gericht op preventie van schulden. Daarnaast behoort het geven van advies én de begeleiding en bemiddeling om een schuldregeling tot stand te brengen tot de taak van de gemeente.

3.1 Visie op schuldhulpverlening

Wij hanteren de onderstaande visie op schuldhulpverlening:

Schuldhulpverlening is gericht op het voorkomen en wegnemen van drempels en belemmeringen waardoor participatie wordt bevorderd. Wij bieden tijdelijk ondersteuning wanneer iemand niet zelf in staat is zijn schuldenproblematiek op te lossen. Deze ondersteuning richt zich in eerste instantie op het creëren van een stabiele situatie. Niet alleen de schuld, maar juist de oorzaak waardoor de klant in een problematische schuldensituatie is gekomen staat centraal. Wij versterken de -financiële- zelfredzaamheid van de inwoner, uitgaande van diens eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden.

Deze visie sluit aan bij de missie voor het sociaal domein, zoals omschreven in het Integraal beleidskader. Om onze visie inhoud te geven hanteren we de onderstaande uitgangspunten.

➤ *Integrale aanpak*

We gaan bij de schuldhulpverlening uit van een integrale aanpak. Een integrale aanpak betekent dat er niet alleen oog is voor de financiële problemen, maar dat we alle sociaal-maatschappelijke problemen in beeld brengen.

➤ *Maatwerk*

De inzet van schuldhulpverlening is maatwerk. Welke vorm van hulp we inzetten en welke partners en/of vrijwilligers we daarbij betrekken is afhankelijk van de situatie waarin de inwoner zich bevindt en welke oorzaken aan de situatie ten grondslag liggen.

➤ *Eigen verantwoordelijkheid*

We doen een beroep op de motivatie en eigen verantwoordelijkheid van de inwoner. We verwachten dat elke inwoner die we ondersteunen met schuldhulpverlening zich inspant om het traject van schuldhulpverlening tot een succesvol einde te brengen.

3.2 Waar ligt de focus?

Wij leggen de focus op preventie en vroegsignalering. Een laagdrempelige toegang tot de hulpverlening, voorlichting, bewustwording van financiële zaken en begrijpelijke (doelgroepgerichte) communicatie zijn hierbij van belang.

We geven prioriteit aan communicatie en voorlichtingsactiviteiten, waarbij wij specifiek aandacht hebben voor inwoners die niet goed hun weg in de complexe samenleving weten te vinden en aan kinderen en jongeren, omdat de jeugd de toekomst heeft.

Tenslotte vinden we de samenwerking met onze (maatschappelijke) partners¹ belangrijk. Er is veel expertise aanwezig en de partners vullen elkaar goed aan in het gehele proces van schuldhulpverlening.

3.3. Acties schuldhulpverlening

Zoals eerder verwoord voert het college het beleidsplan uit. Om de resultaten te behalen die in het beleidsplan zijn benoemd, heeft het college een aantal acties voor de planperiode vastgesteld, die wij u ter kennisname aanbieden (bijlage 2). Deze acties zijn met name geënt op de speerpunten preventie en vroegsignalering.

Het armoedebeleid/minimabeleid en de schuldhulpverlening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor de meeste mensen met een problematische schuldenlast is het armoedebeleid actueel en van belang.

Om die reden worden de acties uit bijlage 2 opgenomen in het actieplan minimabeleid en financiële zelfredzaamheid dat in het eerste kwartaal van dit jaar aan de colleges ter besluitvorming wordt voorgelegd. Dit actieplan vloeit voort uit het integraal beleidskader sociaal domein. Daardoor worden de acties geborgd gedurende de planperiode.

3.4 Uitvoering door Sociaal.nl

De gemeenten hebben de brede uitvoering van schuldhulpverlening uitbesteed aan Sociaal.nl BV. Voor de gemeenten Bergen en Uitgeest was dit al jaren een bestaande situatie, voor de gemeenten Heiloo en Castricum is dit per 1 januari 2017 gerealiseerd. Voor de werkorganisatie BUCH is per 1 januari 2017 één overeenkomst schuldhulpverlening en budgetbeheer afgesloten met Sociaal.nl Schuldsanering B.V.

Daarmee heeft de werkorganisatie BUCH per 1 januari 2017 één partner die schuldhulpverlening en budgetbeheer uitvoert en is de uitvoering dichter bij de Sociaal Teams georganiseerd.

In september 2017 heeft het college mandaat verleend aan de directeur van Sociaal.nl Schuldhulpverlening B.V., met de bevoegdheid tot verlening van ondermandaat, tot het uitoefenen van de bevoegdheden met betrekking tot het nemen van besluiten in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening tot het toekennen, het afwijzen, het wijzigen, het buiten behandeling stellen, het beëindigen en het afgeven van verklaringen op grond van artikel 285 van de Faillissementswet.

3.5 Regionale samenwerking en couleur locale

Het beleidsplan schuldhulpverlening is door de vier BUCH gemeenten gezamenlijk voorbereid en opgesteld. De gemeenten hebben de brede uitvoering van schuldhulpverlening uitbesteed aan Sociaal.nl BV. Zo wordt de schuldhulpverlening in de BUCH gemeenten op identieke wijze uitgevoerd waarbij zoveel mogelijk wordt samengewerkt met lokale maatschappelijke partners. Ook de beleidsregels schuldhulpverlening en het werkafsprakenboek (afspraken tussen de BUCH gemeenten en Sociaal.nl) worden gezamenlijk voorbereid.

De BUCH gemeenten werken sinds 2015 samen op het gebied van het sociaal domein. Er is een gezamenlijk dienstverleningsmodel, een gezamenlijk integraal beleidskader, een integrale verordening sociaal domein plus beleidsregels. Deze documenten vormen mede de basis van het beleidsplan schuldhulpverlening.

---

¹ Kerken, diaconieën, stichting welzijn, maatschappelijk werk, woningbouwcorporaties, stichting Mee de Wering, Socius, vluchtelingewerk, etc..

Er is geen samenwerking gezocht met de HAL gemeenten in de regio Alkmaar bij het opstellen van het beleidsplan. De uitvoeringsorganisatie HalteWerk kent een ander dienstverleningsconcept dan de BUCH werkorganisatie. In een periodiek beleidsoverleg met de HAL gemeenten worden beleidsplannen, eventuele acties en experimenten en de resultaten wel over en weer besproken om zodoende van elkaars best practises te leren.

3.6 Participatie en samenspel

Inwoners, samenwerkingspartners, medewerkers van de BUCH Werkorganisatie, adviesraden sociaal domein, klankbordgroep BUCH en de raden hebben van doen met deze beslissing van de raad.

De gemeenteraden hebben in een bijeenkomst van de klankbordgroep sociaal domein een presentatie gekregen over het beleidsplan schuldhulpverlening. Op deze avond zijn vragen gesteld en beantwoord.

De adviesraden sociaal domein van de vier gemeenten hebben eveneens een presentatie gekregen zodat zij nog vragen konden stellen alvorens zij hun advies uitbrachten. De vier adviesraden hebben afzonderlijke adviezen afgegeven. In bijlage 3 kunt u een samenvatting van hun adviezen lezen en de reacties daarop van de colleges. De adviezen die de colleges hebben overgenomen zijn verwerkt in het beleidsplan.

3.7 Communicatie

- Na vaststelling van het beleidsplan door de raad vindt publicatie van het besluit van de raad plaats op de gemeentepagina's van de plaatselijke kranten en op de websites van de gemeenten.
- Daarnaast volgt een intern implementatietraject om alle consulenten van het Sociaal Team medewerkers van de BUCH Werkorganisatie goed op de hoogte te brengen van de inhoud en gevolgen van het beleidsplan.
- Lokale en regionale maatschappelijke partners en samenwerkingspartners die van doen hebben met schuldhulpverlening en preventie worden geïnformeerd over het beleidsplan.

4. FINANCIËN

4.1 Inkomsten

Via het gemeentefonds keert het Rijk jaarlijks middelen uit voor bijzondere bijstand. Dit budget bevat ook middelen voor de uitvoering van de schuldhulpverlening. Het is op gemeenteniveau niet inzichtelijk welk bedrag in het gemeentefonds is opgenomen voor bijzondere bijstand en welk bedrag voor schuldhulpverlening. Deze middelen zijn namelijk verwerkt in de totale uitkering van het gemeentefonds en zijn in de loop van de jaren diverse malen gewijzigd door wijzigingen in de kengetallen op basis waarvan de hoogte van het budget wordt bepaald.

4.2 Budgetten 2018 schuldhulpverlening

Hieronder staan de bedragen zoals deze door de vier gemeenten voor 2018 beschikbaar worden gesteld.

Uitvoering schuldhulpverlening	Bergen	Castricum	Heiloo	Uitgeest
Budgetten 2018	€ 60.000	€ 73.700	€ 70.000	€ 40.000

Acties volgend uit dit beleidsplan

Uit dit plan volgen diverse acties op het gebied van o.a. preventie en vroegsignalering en communicatie en voorlichting.

Voor een aantal acties geldt dat die binnen de bestaande formatie uitgevoerd/opgepakt kunnen worden. Voor andere activiteiten (voorlichting op scholen, budgetteringscursussen, deelname aan vroegsignaleringsprojecten) geldt dat deze werkzaamheden mogelijk extern ingekocht moeten/kunnen worden.

Benodigd budget

Op basis van de gegevens die op dit moment bekend zijn (peildatum december 2017) kunnen we concluderen dat de begrote budgetten voor 2018 toereikend zijn voor de reguliere uitvoering van schuldhulpverlening, het inloopspreekuur (kosten Sociaal.nl) en de aanvullende acties die volgen uit dit beleidsplan.

5. UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Wanneer de raad het beleidsplan schuldhulpverlening heeft vastgesteld treedt het beleidsplan de dag na bekendmaking met terugwerkende kracht per 1 januari 2018 in werking. Intern wordt geregeld dat zaken die samenhangen met het beleidsplan zoals beleidsregels, werkafsprakenboek met Sociaal.nl, werkinstructies, zo spoedig mogelijk gereed zijn, zodat deze direct in werking kunnen treden.

Evaluatie

Conform het gestelde in het Integraal beleidskader worden actieplannen op de onderstaande 4 aspecten geëvalueerd. Voor dit beleidsplan wordt hierbij aansluiting gezocht. Dit plan wordt na 2 jaar geëvalueerd op:

1. wat heeft het beleidsplan opgeleverd;
2. hoe verhoudt zich dat tot de gestelde doelstellingen/maatschappelijke effecten;
3. wie is betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en wat heeft dit opgeleverd;
4. welke acties nemen we qua bijstelling; we leren van de verschillende ervaringen in de gemeenten.

Monitoring

We monitoren jaarlijks

1. de te behalen resultaten zoals vermeld in het beleidsplan schuldhulpverlening. Hiervoor gebruiken wij bijvoorbeeld de managementrapportages van Sociaal.nl;
2. de werkafspraken zoals opgenomen in het werkafsprakenboek (komen we wederzijds de gemaakte afspraken na), en stellen deze in onderling overleg bij;
3. de tevredenheid van de inwoners die gebruik hebben gemaakt/maken van de dienstverlening van Sociaal.nl. Hierbij betrekken we ook de rapportage van de klachtencoördinator en de mediator sociaal domein

BIJLAGEN

- Beleidsplan schuldhulpverlening 2018-2021 (ter vaststelling)
- Acties behorende bij beleidsplan schuldhulpverlening (ter kennisname)
- Samenvatting adviezen adviesraden sociaal domein plus de reacties van de vier colleges (ter kennisname).

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

De volgende documenten gelden als achtergrondinformatie:

- Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018
- Regeerakkoord

7. COMMISSIE BESPREKING / ADVIES

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

De heer mr. M.N. Schroor
secretaris

Mevrouw drs. H. Hafkamp
burgemeester